

Mušičarski revir u Spomeniku prirode "Vrelo Bosne"

Šta bi projekat podrazumjevao?

Dozvoljen ribolov na svim vodama na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne", po pravilima i na način opisan u projektu.

Cilj projekta

Poboljšanje turističke ponude Spomenika prirode i grada Sarajeva, obogaćivanje vodotoka autohtonom ihtiofaunom, omasovljavanje sportsko-rekreativnog ribolova.

Prijedlog projekta - po fazama

I faza

Detaljno analiziranje svih poslova planiranih za realiziranje projekta od strane struke (ekologa, ihtiologa...), s ciljem da se ispoštuje priroda i uz minimalne intervencije projekat realizuje.

Ukoliko se projekat prihvati i odobri njegova realizacija:

II faza

Analiza trenutnog stanja ihtio populacije u rijeci i određivanje vrste i veličine ribe kojom bi se izvršilo poribljavanje.

III faza

Pravljenje nekoliko hladnjaka duž toka rijeke (za odmor), animiranje javnosti, poribljavanje rijeke i otvaranje revira.

DETALJNO OBRAZLOŽENJE CJELOKUPNOG PROJEKTA

Naše mišljenje je da je ovo jednostavan, sa minimalnim ulaganjima, jako brzo finansijski isplativ i samoodrživ projekat, gdje za realizaciju istog ne vidimo nikave prepreke, osim administrativnih (donešene zabrane zbog proglašenja Spomenikom prirode). Sigurni smo da će i "struka" dati mišljenje da se, na način kako smo predvidjeli ribolov, neće narušiti eko-sistem, niti propisi u vodozaštitinoj zoni.

Dio rijeke od Rimskog mosta do samog vrela rijeke je izuzetno atraktivan, i sa kvalitetnim poribljavanjem, kvalitetnom ribom, i "uhvati i pusti" sistemom ribolova bi iziskivao jednokratno poribljavanje zdravom, matičnom ribom raznih veličina.

Blizina grada i veliki broj ribolovaca koji prakticiraju tehniku "uhvati i pusti" (vraćanje ribe nakon ulova) bi, sigurni smo, bili česti gosti u reviru, a takvim revirom se otvara mogućnost organizovanja i takmičenja u mušičarenju - kako lokalnih/udruženjskih, tako i kantonalnih, entitetskih, državnih pa i međunarodnih.

Način ribolova

Ribolov tehnikom "mušičarenje" (eng. flyfishing) podrazumjeva ribolov štapom i šnjurom te jednim vještačkim mamcem (mušicom) bez dodatnog otežanja na silku-šnjuri. Često se na našim prostorima

koristi izraz "kandžijanje" jer se mamac izbacuje "izmahivanjem" šnjure. Mnogi će reći da je mušičarenje kao atletika u sportu - kraljica u ribolovu. To je tehnika do koje ribolovci dođu evoluiranjem kroz dugogodišnji staž u ribolovu.

U toj tehnici nema nikakvih zagađenja, nikakvih hemijskih sredstava, mamaca, primama - štap, šnjura, i mamac od prirodnih ili sintetičkih materijala. Jedino zagađenje i jedini otpad koji može biti je onaj koji baci ribolovac.

Većina ribolovaca koja prakticira mušičarenje kao tehniku, i bez propisanog obaveznog vraćanja ribe u vodu to uglavnom i radi. To je pokret koji je zadnjih godina doživio ekspanziju u svim tehnikama i na području cijele Evrope.

Dakle, ribolov u reviru bi se obavljao:

- isključivo mušičarskom opremom
- sistemom "uhvati i pusti" (obavezno vraćanje ulova)
- sa jednom mušicom na sistemu
- bez dodatnog otežanja
- gaženje dozvoljeno do 1/3 toka
- obavezna kupovina dozvole prija izlaska na vodu

Ovo bi bila osnovna pravila, a u Pravilniku bi se precizirali detalji (obavezna dodatna oprema za prihvat ribe, kako postupati sa ribom, šta sa ribom koja je previše oštećena...)

Finansijska opravdanost - tekstualni opis

Prihodi - obrazloženje, prognoza, prijedlog

Cijena dozvola na ovakvim revirima je 20 KM. A najbliži revir na koji sarajevski ribolovci mogu otići je udaljen minimalno 60 km (Neretva - Konjic, Lašva - Busovača). Dakle, postojanjem ovog revira, samim tim što bi bio "jeftiniji" za gorivo i hranu koju bi ribolovac morao kupiti, njegova posjećenost od strane sarajevskih ribolovaca bi bila zagarantovana.

A kvalitetnim poribljavanjem kvalitetnim i većim primjercima ribe, revir bi pohodili i ribolovci iz cijele Bosne i Hercegovine.

Uvođenjem "poludnevne" karte (10 KM) za ribolovce "sa posla u ribu" bi u ovo vrijeme krize bilo poželjno i smatramo da bi imalo više efekta/dalo više prihoda od cijelodnevni karata.

Rashodi - prognoza

Jedini rashodi bi bili:

- jednokratni - poribljavanje i uređenje hladnjaka/ribarske staze
- višestruki - plata ribočuvaru

Poribljavanje

Cijena potočne pastrmke po kilogramu iz ribnjaka se kreće od 6-8 KM i pretpostavljajući da će na tok rijeke od Rimskog mosta do vrela trebati 2000 kg ribe (3-4 hiljade komada po 250gr i 500 - 1000 komada većih riba) dolazimo do sume od oko 14.000 KM potrebne za poribljavanje.

Za 4 hladnjaka uz tok rijeke, gdje cijena istog ne bi smjela prelaziti 1.500 KM, ukupan iznos je 6.000 KM

Za ribočuvara, najisplativija solucija bi bila angažovanje radnika koji je već uposlen pri Spomeniku prirode, koji bi dobio dodatno zaduženje, čime bi se, u početku, smanjili troškovi.

Mišljenja smo da bi angažovanje posebnog čuvara bilo nepotrebno, jer bi kontrole vršili i ovlašteni kontrolori iz našeg udruženja.

Ovim tekstualnim opisom eventualnih rashoda smo došli do iznosa od 20.000 KM u prvoj godini postojanja revira.

U drugoj godini postojanja revira, troškova nema ili eventualno ulaganje novca u novo poribljavanje, ili pokušavanje vraćanja u rijeku Bosnu i lipljena, mladice, i potočne zlatovčice.

Prihodi

Cijena dnevne dozvole 20 KM (za strane turiste 20 eura - kako je na svim revirima u Bosni i Hercegovini)

Cijena poludnevne dozvole 10 KM (za strane turiste 10 eura)

Ukupni broj dana sezone ribolova = cca 210

Broj vikenda = 30 x 2 dana = 60

Broj "radnih dana" = 150

Predviđena prosječna zarada radnim danima - 40 KM x 150 = 6.000 KM

Predviđena prosječna zarada vikend danima - 100KM x 60 = 6.000 KM

Po ovoj možda i pesimističnoj računici, druga godina postojanja revira bi dala pozitivnu nulu, a da ne spominjemo eventualni ostali prihod drugim subjektima u gradu od gostujućih ribolovaca.

Moguće pogodnosti kod realizacije

Tražiti sponzore koji bi napravili unificirane hladnjake, a na kojima bi stajala reklama investitora, čime i se umanjili troškovi za cijenu istih - cca 6.000 KM

Partnerski sporazum između Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i U.G. Bistro!, Sarajevo

U realizaciju ovog projekta bi krenuli pomenuti subjekti kao partneri. Prava, obaveze, način djelovanja i eventualnog raskidanja partnerskog odnosa bi bili naknadno definisani u "Ugovoru o saradnji na realizaciji mušičarskog revira "Mala Bosna""

Pravila obavljanja ribolova na reviru "Mala Bosna"

1. Ribolov se obavlja isključivo mušičarskim priborom.
2. Dozvoljeno je korištenje jedne vještačke mušice bez kontra kukice (površinska, mokra, nimfa ili strimer) bez dodatnog otežanja na predvezu.
3. Obavezno korištenje mušičarskog meredova za prihvat ribe. Ribolov bez meredova neće biti dozvoljen.
4. Prilikom ulova ribe, istu preuzimajte mokrom rukom, čim prije i sa posebnom pažnjom oslobodite udice i pustite nazad u vodu. Slikanje dozvoljeno samo ako ste u paru, gdje se riba slika na mjestu ulova, bez dodatnog premještanja i zadržavanja iste na površini. Slikanje samog sebe namještanjem na stativ i samookidanjem aparata nije dozvoljeno.
5. Prilikom oštećenja ribe, izvaditi je iz vode i obavjestiti čuvara na telefon, koji će istu preuzeti.
6. Ukoliko ulovite označenu ribu (dodati opis izgleda oznake), izmjeriti je u što kraćem vremenskom intervalu, zapisati njenu dužinu i vratiti je u vodu. Zapisanu mjeru i vrijeme ulova prenijeti čuvaru ili zapisano ubaciti na za to predviđeno mjesto.
7. Obavezno kupiti dozvolu prije dolaska na vodu ili poslati SMS na broj xxx xxx xxx sa tekstom

DNEVNA (operater će skinuti sa računa 20 KM), POLUDNEVNA (operater će skinuti s računa 10 KM).Poruke o skinutom iznosu sačuvati u mobitelu i na zahtjev ovlaštenog lica pokazati - dozvoliti mu da prepíše potrebne podatke.

Cijene dozvola:

.....Domaći.....Strani

Dnevna.....20 KM.....20 EUR

Poludnevna.....10 KM.....10 EUR

Vikend.....35 KM.....35 EUR

Deset izlazaka...150 KM.....150 EUR

Dnevna dozvola vrijedi od svitanja do mraka.

Poludnevna od svitanja do 13:00 ili od 13:00 do mraka

Vikend dozvola vrijedi od petka od 13:00 do nedjelje do mraka

Dozvola za deset izlazaka podrazumjeva 10 cijelodnevnih izlazaka, dvadeset poludnevni ili kombinovano, gdje je ribolovac prije dolaska na vodu dužan označiti dužinu svog izlaska (pola dana ili cijeli dan)

Vikend dozvole i dozvole za 10 izlazaka se moraju kupiti u XXXXXXXXXX, dok se dnevne i poludnevne mogu platiti putem SMS-a na gore opisani način i broj.

Ribolovci su dužni pridržavati se propisanih pravila, a u protivnom će se za svaki počinjeni prekršaj, ribolovci udaljavati iz revira, zabranjivati ribolov na reviru i podnositi prekršajne prijave.

Za prekršaj po tački 1. - Zabrana ribolova i prekršajna prijava

Za prekršaj po tački 2. - Zabrana ribolova i prekršajna prijava

Za prekršaj po tački 3. - Udaljavanje iz revira i zabrana ribolova

Za prekršaj po tački 4. - Udaljavanje iz revira i zabrana ribolova

Za ne postupanje po tački 5. - Udaljavanje iz revira i zabrana ribolova

Za ne postupanje po tački 6. - Udaljavanje iz revira i zabrana ribolova

Za prekršaj po tački 7. - Zabrana ribolova i prekršajna prijava